

MADEN BAKANLIĞININ KURULMASI HAKKINDA

-Bülten Kurulu-

Ülkemizin kalkınması için kaynaklarımızın işletilmesi, sektörün sorunlarının çözülmesi gerekmektedir. İnşaat sektörünün, ülkelerin kalkınmaları ve yaşam seviyelerinin belirleyici olarak kabul edilen sanayi ve enerji sektörünün temel girdileri, tarım sektörünün gübre hammaddesi madencilik ürünleridir. Hammaddelerin üretim unsurları içindeki önemi ve vazgeçilmezliği dikkate alındığında, ülkelerin kalkınmalarının ve sanayilerinin geleceğini güvence altına almaları, yeterli hammadde kaynaklarına sahip olmaları ve bunları üretmelerine bağlıdır.

Ülkemiz maden çeşitliliği ve maden potansiyeli bakımından zengin bir ülkedir. Özellikle, bor tuzları ve tabii soda gibi endüstriyel hammaddeler bakımından dünyanın en büyük rezervlerine sahiptir. Günümüzde ve gelecekte yurtiçi kaynaklara bağlı olarak mineral zenginliklerimizden ne ölçüde yararlanabileceğimizin bilinmesi, ileriye dönük sanayileşme projeksiyonları açısından son derece önemlidir. Son yıllarda görülen sanayideki teknolojik gelişmelere bağlı olarak bilinen madenler dışında her türlü kayacın ekonomik önem kazandığı günümüzde, yer yapısının özelliklerini ortaya koyacak jeolojik araştırmaların önemi artmıştır. Diğer taraftan tüm maden kaynaklarımızın modern araştırma yöntemleri ile aranması da önem arz etmektedir. Bu çalışmaların etkin bir şekilde yürütülmesi ülkemizin jeolojik ve jeofizik etüdlerinin yapılarak temel özelliklerinin belirlenmesi madencilik sektörünün alt yapısını oluşturacak aynı zamanda üretilen bilgiler diğer sektörlerinde kullanımına sunulacaktır.

Ülkemizin sadece zengin maden kaynaklarına sahip olması yeterli değildir. Bu madenlerin zaman geçirilmeksizin etkin bir biçimde işletilmesiyle Yaratılan katma değer ekonomiyeye kazandırılması gerekmektedir. Maden ve mineral kaynaklarımızın en verimli şekilde kullanımı, bu kaynakların atıl durumda

birakılmaması ve en kısa sürede üretilerek sanayiye sunulması, kurulacak Maden Bakanlığının en önemli çalışma alanlarından biri olacaktır.

Madencilik diğer sektörlerden ayıran özellikler kısaca şunlardır;

- Madenler yenilenemeyen kaynaklardır.

- Madencilik sektörü, sanayi başta olmak üzere, ekonominin diğer sektörlerinin temel hammadde ihtiyaçlarını sağlamaktadır.

- Madencilik sektörü ekonomik kalkınmayı başlatan "öncü sektör" konumundadır.

- Madencilikte, diğer sektörler gibi yer seçme şansı yoktur, madenin bulunduğu yerde işletilmesi zorludur.

- Madencilik her aşaması riskli, yatırımın geri dönüş süreci uzundur.

- Madencilik geniş istihdam imkanları yaratan bir sektördür.

- Madencilik genellikle, kırsal kesimlerde yapıldığından göçü önleyici özelliğe sahiptir.

Ülkemizde madencilik sektörü uzun yıllardan bu yana yeterli desteği göremediği gibi göz ardı edilmiş, üretim, verimlilik ve teknolojik açıdan diğer ülkelerle rekabet edecek seviyeye ulaşamamıştır. Ülkemizin kalkınabilmesi için madencilik sektörünün de ülke ekonomisi içindeki gerçek yerini alması zorunludur. Sektör ve bağlı sanayi geliştiginde ihracat yolu ile ödemeler dengesinde olumlu yönde gelişmeler olacak, istihdam sorununa belirli oranda çözüm gelecek, yaratılan kaynaklarla diğer sektörlerin desteklenmesi sağlanacaktır. Sorunlar giderilecek 2010 yılında hedeflenen üretim değerlerine ulaşılması durumunda madencilik sektöründe mevcuda ilave olarak 150.000 kişiye doğrudan istihdam sağlanacaktır. Sektörde doğrudan istihdam edilen 1 maden işçisi, madencilikğe bağlı oluşan yan sektörlerde dolaylı olarak 10 kişiye istihdam yaratmaktadır. Buda 1.5 milyon kişiye

iş, kırsal kesimlerden göçün önlenmesi, yan sektörlerin gelişmesi, ülkenin alt yapısında iyileşme anlamına gelmektedir.

Ülkemizdeki madenlerin aranması ve işletilmesi faaliyetleri üç değişik düzenleme ile yürütülmektedir. Bu düzenlemeler Maden Kanunu, Taşocakları Nizamnamesi ve Tuz Kanunudur. Bu yasalarda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve ilgili Devlet Bakanlığınca yürütülmektedir. Jeotermal kaynaklar ile ilgili yasal bir çalışma sürdürülmektedir. Uygulamadaki bu dağınıklığın giderilmesi ve mevzuat birliğinin sağlanması ile kaynaklarımızın daha teknik ve bilimsel yöntemlerle verimli bir şekilde işletilmesi mümkündür.

Madencilik faaliyetleri ile ilgili ruhsatlar Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı tarafından verilmektedir. Ancak günümüzde madencilik etkiyen, yaklaşık 10 Bakanlığın 25 in üzerindeki yasal düzenlemeleri sektörü hareket edemez hale getirmiştir. Değişik Bakanlıklar tarafından madencilik faaliyetlerine uygulanan yasaklamalar ve kısıtlamalar ile bu Bakanlıkların yasal düzenlemelerinin getirdiği, alınması gereken izinler bürokrasiyi artırmakta ve zaman kaybına neden olmaktadır. Bürokrasi ve yasaklamalar yatırımcıyı caydırıcı boyuta ulaşmıştır. Bu nedenle sektörün geliştirilmesi, sorunlarının giderilmesi ve sektöre yeni yatırımcıların kazandırılması için; ruhsat alanlarının gerektirdiği tüm işlemlerin tek bir merci tarafından yürütülmesi ve sahiplenilmesi zorunludur. Sürdürülebilir kalkınma için maden rezervi belirlenmiş olan ruhsat alanlarındaki faaliyetler, çevreye, doğal güzellikler, tarihi eserler, kültür varlıklar, orman ve tarım alanları da göz önünde bulundurularak faaliyetlerin yürütülmesi için gerekli koordinasyonun sağlanması Maden Bakanlığının kurulması ile mümkündür.

Ülkemizde madencilik faaliyetleri ile ilgili düzenlemeler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görev alanına girmektedir. Yıllardan bu yana birikmiş enerji sorunlarının çözümü sürekli gündemde kaldığından, Bakanlık gücünü ve çalışmalarının önemli bir bölümünü zorunlu olarak bu çözüme ayırmaktadır.

Sektöre gereken önemin verilmemesi nedeni ile ülkemiz, yıllardan bu yana dünya pazarlarında söz sahibi olduğumuz bazı madenleri ithal eder duruma gelmiştir. Madencilik ile bağlı sanayi sektörlerinin bir bütün olarak düşünülmemesi, üretilen hammaddenin katma değeri yüksek uç ürünlere dönüştürülmemesi nedeni ile madenlerimizin ekonomimize katkısı sınırlı kalmıştır. Yeniden yapılanma, sektördeki gerekli entegrasyonu sağlayacak, ülkemizi hammadde üreten bir ülke konumundan çıkararak, uç ürünlere dönüştürecek bir bütünlüğü sağlayacaktır.

Madencilikimiz ülkemiz sınırları içinde kalmıştır. Ancak madencilik sektörümüz gerek arama gerekse işletme açısından belirli bir bilgi birikimine ve potansiyele sahiptir. Madencilik sektörümüz dışa açılmalı, küçülen dünyada yerini almalıdır. Bu açılım bilgi birikimimizin uluslar arası alanlarda kullanımının yanı sıra, sektörde dünyadaki gelişmelere kapılarımızın açılmasını da sağlayacaktır. Bu da sektörün üst düzeyde yapılanmasına bağlı olarak madencilikimizin uluslar arası düzeyde temsil edilmesi ile mümkündür.

Geçmiş yıllara bakıldığında ülkemizde madencilik politikasının oluşmadığı, buna bağlı olarak da madencilik kültürünün gelişmediği görülmektedir. Üst düzeyde yeni yapılanma devletin madencilik politikasının oluşturulmasını ve oluşturulan politikanın uygulanmasını sağlayacaktır.

Madencilik faaliyetlerinin karayolu, demiryolu, liman, su, elektrik, haberleşme gibi alt yapı gereksinimlerine ihtiyacı vardır. Madencilik bu gereksinimleri; bölgelerin sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan kalkınmaları için de gerekli temel unsurlardır. Ancak bu temel unsurlar, bir destek olarak yıllardan bu yana madencilik sektörüne sağlanamamıştır. Sektörün desteklenmesi amacı ile kurulmuş Madencilik Fonu, Genel Bütçe kapsamına alınmış, kuruluş amacı dışına çıkarılmıştır. Madencilik yapılanması, sektör için gerekli finansal ve alt yapı teşviklerini gündeme getirecek, bu teşviklerle madencilik bir ivme kazanacaktır.

Maden kaynaklarımızdan beklenen katma değerin yaratılabilmesi ve madencilik sektöründeki gelişmelerin zamanında gerçekleştirebilmesi için bürokrasiyi azaltmak, hızlı ve doğru karar vermek, dünyadaki gelişmeleri yakından takip etmek, sektördeki uzman kadroları bir çatı altında toplamak, sağlıklı istatistiklerle hedef planlar yapmak ve madencilığe gereken önemi vermek zorunludur. Günümüzde maden üreticisi, sermaye sahibi, sanayici ve tüketici arasındaki faaliyetlerin belirli bir iş birliği içinde yürütülebilmesi için gerekli koordinasyonun eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir.

Madencilik sektörünün geliştirilmesi güçlendirilmesi, sorunların çözümü madencilik faaliyetlerinin desteklenmesi ve iyileştirilmesi kapsamında ulusal maden politikaları oluşturarak uygulamak, maden kaynaklarımızın dünyadaki yeni gelişmelerin ışığında ulusal ekonomiye yüksek oranda katkı sağlayacak biçimde değerlendirmek, madencilik sektöründe arama, üretim ve tüketim arasındaki tüm faaliyetlerde gerekli koordinasyonu sağlamak için Maden Bakanlığının kurulması zorunludur.

MADEN BAKANLIĞI

BAKAN

MÜSTEŞAR

MÜSTEŞAR YARDIMCISI	MÜSTEŞAR YARDIMCISI	MÜSTEŞAR YARDIMCISI	MÜSTEŞAR YARDIMCISI
ANA HİZMET BİRİMLERİ	DANIŞMA DENETLEME BİRİMLERİ	YARDIMCI BİRİMLER	BAĞLI VE İLGİLİ KURULUŞLAR
1-Maden İşleri Genel Müdürlüğü	1-Teftiş Kurulu Başkanlığı	1 -Personel ve Eğitim Dairesi Başkanlığı	1-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
2-Madencilik Geliştirme Genel Md	2-APK Kurulu Başkanlığı	2-İdari ve Mali İşler Başkanlığı	2-Eti Holding A.Ş Genel Müdürlüğü
3-Temel Jeolojik Hizm.ve Çevre Daire Başkanlığı	3-Hukuk Müşavirliği	3-Savuna Sekreterliği	3-Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Md.
4-Jeotermal Kaynaklar Daire Başkanlığı	4-Bakanlık Müşavirliği	Özel Kalem Müdürlüğü	4-Türkiye Taşkömürü İşletmeleri Genel Md.
5-Bağli ve İlgili Kuruluşlar Dairesi Bask.	5-Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği		5-Türkiye Demir ve Çelik işi. Genel Md.
6-Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı			6-Divriği Hekimhan Mad. San.Tic.A.Ş Gn.Md